

Бедността не е феномен, нуждаещ се от обяснение. Тя е естественото състояние на нещата; през по-голямата част от историята на човешката цивилизация и на повечето места по света хората са били и остават бедни. Всъщност именно богатството и просперитетът са рядко явление, възникнало относително отскоро. Най-масовите програми за подпомагане на бедността днес се основават на идеята да се вземе от онези, които имат и да се даде на тези, които нямат. Такива са и идеите на съвременните "антиглобалистки" движения. Някои по-сложни програми търсят начини да премахват пречките бедните сами да увеличават своите доходи. Във всички тези случаи става дума за едно за създаването на богатство, от което дори чрез механизма на преразпределение и бедните и не дотам заможните биха имали полза. Ето защо се смята, че е от първостепенно значение да се полагат усилия именно за разбиране и създаване на предпоставките за създаването на богатство, а не в търсенето на причините за бедността. С други думи, бедността не е нищо повече от липса на богатство, и това разбиране може да помогне за формулирането и прилагането на стопанска политика на растеж и просперитет.

Всеки от нас притежава само частица от съществуващото знание. Създаването на богатство зависи от това как ще бъде използвано и предавано разпръснатото знание между индивидите. А според Марк Сванепуул, това става чрез защитата на [частната собственост и свободата на размяната](#)

. Собствеността стимулира предприемчивост и предпазливост при използване на ресурсите. Свободата на размяната позволява хората да се специализират в правенето на това, което умеят най-добре. Размяната насърчава откриването на нови знания да се разпространява бързо и да облагодетелства дори тези, които не са участвали в откритието.

Накратко [пазарната икономика](#) предполага защита на частната собственост и доброволна размяна. В пазарната икономика [цените](#) се определят в процеса на размяната и са важен носител на информация. Те показват предпочитанията на потребителите, и посочват кой производител и с какви ресурси може да задоволи най-добре тези нужди. При пазарната икономика [конкуренцията](#) е процес на откривателство- тя е начин за установяване на потребностите, начина за задоволяването им, и най-важното от кого.

Богатството е основна тема в икономическите и финансовите науки. То има три базови съставки според анализите и разсъжденията на В. Адамов:

- реални активи- сгради, машини, съоръжения, материали;
- финансови активи- кредит и всички видове ценни книжа;
- ликвидни активи- депозити, кредитни карти, чекове, национални пари, валути.

Крайната цел на управлението на богатството е неговото непрекъснато увеличаване. Реално изражение на ефективното управление е трансформиране на отделните активи един в друг и ориентация и притежаване на богатството в такива групи активи, които имат реална ликвидност. Следователно формирането на бюджети и тяхното изразходване в съответствие с определени цели и задачи е само една от техниките за формирането и управлението на богатството. Бюджетът на този фон е инструмент за управление на най- ликвидната част от активите - парите в брой. Той показва каналите на мобилизация на парите и направлението на тяхното инвестиране. Инвестициите също имат три основни направления - реални, финансови и ликвидни активи.

Реалните активи, са средствата за производство и стоките за дълготрайна употреба.

Финансовите активи имат определена доходност. Те са непряко средство за притежаване на реалните стоки. Те са средство за съхраняване на стойността.

Като ликвидни се държат само тези активи, които не са реални, а финансови и лесно се превръщат в средство за плащане без загуба на капитал.

Ликвидното и краткосрочното спестяване се приема за по стабилно от паричните наличности.

Управлението на богатството е съвкупност от техники по неговото композиране и структуриране. В този процес съществено влияние оказва инвестиционната култура на притежателя на капиталите. Тя предполага добро познаване на инвестиционните носители и предизвикване на промени в тях в зависимост от икономическата конюнктура, търсенето и предлагането на стоки и ценни книжа, риска и доходността. Така например в ситуация на застой в производството и парична обезценка икономическите агенти могат да увеличат съществено своите реални активи. В същото време добро решение дава закупуването на валута и злато. В ситуация на икономически просперитет и стабилна финансова система доминиращи могат да бъдат финансовите активи, но не са за пренебрегване и сделките с ликвидни и реални активи. При всички случаи управлението на богатството, подпомогнато от осъществяването на бюджетните разходи, се прави с финансови инструменти и е повод за формиране на парични потоци.

Съставна част в анализа на богатството /дохода/ заема и неговото разпределение и преразпределение между индивидите в обществото. До голяма степен то е повече или по-малко неравномерно. Обикновено съществува голяма концентрация на доходи у богатите слоеве, за сметка на средните и обикновенните слоеве, макар и многобройни трябва да се задоволят с по-малък доход като цяло. Пазарът също до голяма степен предизвиква затруднение в механизма за разпределение на доходи. Това несъвършенство на пазара в областта на справедливото разпределение на доходи и богатството се дължи на две групи причини:

1. То се свързва с обективните неравенства, дължащи се на нееднакия принос на факторите на производството.
2. Вторият източник на обективни неравенства се съдържа в дискриминациите от всякакъв род.

Най-доброто мерило за успеха и професионализма на човека са парите и богатството. Разбира се, може да се каже, че парите са атестат на човешките способности, независимо дали те се появяват в съответствие или несъответствие с обществените закони. Всеки икономически агент, който притежава богатство под някаква форма и който иска да инвестира част от него, неминуемо започва да мисли за ликвидното спестяване (депозити) и за финансовото спестяване (ценни книжа). В същото време икономическите агенти с бюджетни дефицити (фирми, домакинства, държава) не могат да решат своите проблеми без кредити. Кредитът (вземането пари на заем) става почти единственото спасително средство тогава, когато възникват парични проблеми. Това обаче може да бъдат проблеми не само на недостига на пари, но и на излишъка на пари.

Управлението на богатството всъщност е следствие и резултат от управлението на бюджетните разходи. Движението на парите, свързано с формирането на бюджетите и управлението на разходите (богатството), има за основа създаването на продукт на труда, измерен в пари. Движението на парите се осъществява в краткосрочен и дългосрочен план. Движението на парите в краткосрочен план има две специфични измерения:

- краткосрочно предлагане (продажба) на пари, което представлява захранване на паричния пазар с капитали. Този процес се осъществява чрез депозити в банки, покупка на държавни ценни книжа, инвестиции в търговски ценни книжа и закупуване на валута.
- краткосрочно търсене (покупка) на пари. Основният инструмент на търсенето на пари е кредитът. Обикновено кредити предлагат финансовите посредници, за които това е една от основните активни операции. Кредитът може да се получи или даде. Същността на получаването на кредит е мобилизирането на капиталите срещу заплащане на лихва. При даването на кредит капиталите се насочват срещу получаване на лихва.

В монетариската концепция предлагането на пари си счита за екзогенна /външна/ величина. То зависи изцяло от институциите, които са външни на икономическата система и дава възможност на правителствата да въздействат върху обема на националния продукт и общото равнище на парите.

В съвременната парична теория се използват основни показатели, които определят отделните нюанси на предназначението на паричното предлагане. Всеки трансфер на покупателната сила на парите към по-стабилни форми на ликвидното спестяване по принцип не предизвиква краткосрочно намаление на търсенето на стоки и услуги, тъй като увеличението на спестяването е свързано с нарастване на скоростта на обръщението.

Определена част от инвестиционните планове на икономическите агенти, в чиито бюджети има излишъци или недостиг на пари, имат дългосрочен характер. При това положение те се насочват към пазара на дългосрочните капитали, който се нарича още финансов пазар. Финансовият пазар има две съставки: *първичен финансов пазар*-пазар

на държавни ценни книжа и
вторичен финансов пазар
-пазар на частните ценни книжа(фондовата борса).

Търсенето на пари в дългосрочен план е свързано с намеренията на фирмите да мобилизират капитали за осъществяване и разширяване на своята дейност.Паричните потоци свързани с търсенето на дългосрочни капитали, се формират от емисията и продажбата на фирмени ценни книжа и държавни облигации.

Функционирането на финансовия пазар в значителна степен зависи и от дългосрочното предлагане на пари

.То е изражение на желанието на икономическите агенти с бюджетни излишъци да осъществят по-трайно и по-рентабилно вложение на своите пари.Предлагането на пари в дългосрочен план винаги е свързано както с желание за съхранение на парите, така и снамерение за тяхното увеличаване.Затова предлагането на пари не е нищо друго освен осъществяване на инвестиции на финасовия пазар.Обикновено то намира израз в покупката на дългосрочни ценни книжа, емитирани както от държавата, така и от прозводствените фирми.Влагането на пари или осъществяването на инвестиции в дългосрочни ценни книжа предопределя движение на парични потоци, свързани с т.нар. финансово спестяване.Финасовото спестяване е дългосрочно инвестиране на капитали с цел да се извлекат допълнителни доходи.Инструмент на това спестяване са т.нар.дългосрочни финансове активи, чрез които се придобива собственост и право на доходи.

Управлението на богатството обаче е трудно осъществимо без капиталовите пазари(паричен, финасов и стоков пазар) и без финансовите посредници.Финансови посредници това са финансовите фирми (банки, застрахователни, осигурителни компании, пенсионни фондове, финансови къщи и др.), които се занимават с управление на покупко-продажбите на пари.

След направените дотук анализи стигаме до заключението, че управлението на богатството е неизменна част от сферата на финансите.А финансите са система, която дава възможност на икономическите агенти да управляват рационално своите бюджети и своето богатство.